

Åklagarmyndigheten i Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

BESLUT

Vårt datum: 2010-02-23
Vår referens: SSM 2010/200

Anmälan om brott mot strålskyddslagen

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) anhåller om att åklagare tar ställning till om Göteborgsoperan AB (org.nr. 556121-7828) och Adapt AB, f.d. DaFreak AB (655713-4597) har gjort sig skyldiga till brott mot strålskyddslagen (1988:220).

Händelsen

SSM genomförde den 20 januari 2010 en anmäld inspektion vid Göteborgsoperan med anledning av att lasrar i laserklass 4 användes vid framförandet av operaföreställningen Trollflöjten. Det företag som förmedlat, installerat och genomfört repetitioner med lasrarna på Göteborgsoperan, Adapt AB, har tillstånd från SSM att använda lasrar då användningen avser underhållning, konst eller reklam. Tillståndet gäller till och med den 29 juni 2012.

Vid inspektionen framkom att Göteborgsoperans egen personal hanterade lasrarna under föreställningarna. Adapt AB, som meddelat Göteborgsoperan att man sökt tillstånd för laserverksamheten, har fakturerat Göteborgsoperan en ansökningsavgift för tillståndet. Enligt en muntlig överenskommelse mellan Göteborgsoperan och Adapt AB kördes lasrarna under Adapt AB:s tillstånd och ansvar.

Vid inspektionen framkom vidare att Göteborgsoperans personal på plats, däribland ljuschefen, saknade god kunskap om handhavande och risker med lasrar. Ljuschefen hade inte tagit del av Adapt AB:s lasertillstånd. Ingen av de närvarande hade satt sig in i de laserföreskrifter som meddelats av SSM. Se vidare bifogad inspektionsrapport.

Rättsläget

Göteborgsoperan

Enligt 12 § strålskyddsförordningen (1988:293) får SSM meddela föreskrifter enligt 21 § strålskyddslagen (1988:220) om tillståndsplikt för tekniska anordningar som kan alstra icke-joniserande strålning.

Av 6 § SSM:s föreskrifter (SSMFS 2008:14) om lasrar följer att det krävs tillstånd för att använda laser i laserklass 3B eller 4 om användningen avser underhållning, konst eller reklam.

Enligt 12 § första stycket strålskyddslagen och 7 § strålskyddsförordningen får SSM meddela de ytterligare föreskrifter om allmänna skyldigheter enligt 6-11 §§ strålskyddslagen som krävs till skydd mot eller för kontroll av strålning.

Av SSMFS 2008:14 följer att den som bedriver verksamhet med laser ska vara väl förtrogen med det sätt på vilket lasern används och känna till de risker som kan vara förenade med verksamheten (4 §) samt särskilt beakta risken för bestrålning av människor (5 §).

Brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 12 § första stycket eller 21 § strålskyddslagen är straffsanktionerat enligt 36 § samma lag.

Adapt AB

6 § strålskyddslagen innehåller vissa grundläggande aktsamhetsregler för den som bedriver verksamhet med strålning. Det åligger verksamhetsutövaren att inte bara följa föreskrifter och villkor som uppställts utan han ska på eget initiativ vidta alla de åtgärder som behövs för att upprätthålla strålskyddet. Adapt har låtit Göteborgsoperan själv köra lasrarna med vetskap om att Göteborgsoperan saknade tillstånd för detta. Adapt AB har inte upplyst Göteborgsoperan om att man måste ha ett eget tillstånd för att få använda lasrarna.

Brott mot 6 § strålskyddslagen är straffsanktionerat enligt 35 § samma lag.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Ann-Louise Eksborg. I ärendets slutliga handläggning har deltagit verksjurist Eva Waldenström och inspektör Martin Lindgren, den sistnämnde föredragande.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Ann-Louise Eksborg

Martin Lindgren

Bil. Inspektionsrapport 2010-01-29